

Aloite: Sijaishuollon ongelmien etsimiseen ja korjaamiseen panostettava

Suomessa sijoitetaan alaikäisiä sijaishuoltoon julkisille ja yksityisille tahoille sekä sijaisperheisiin, jos katsotaan että lapsen tai nuoren vanhemmat eivät kykene kasvattamaan häntä hyvin tai vanhempia ei ole. Tämä on sinänsä hyvä juttu, mutta järjestelyssä ilmenee ongelmia.

Nuoret saavat monissa sijaishuoltopaikoissa osakseen kaltoinkohtelua ja oikeuksiensa loukkaamista tavoilla, jotka eivät enää mahdu sääntöjen tai lakien rajoihin. Tästä on aloitteen tekijän tuttavilla kokemusta ja aihetta on puitu mediassakin. Konkreettisia esimerkkejä siitä, mitä nämä kaltoinkohtelut voivat olla, on muun muassa hankalan käytöksen korjaaminen lääkkeitä määräämällä tai rankaisemalla eristyksellä ja riittämättömällä ravinnolla. Sitäkin tapahtuu, että holhouksen alaisia sysätään sijaishuollon piiriin kelvottomin perustein.

Sen lisäksi, että valtio järjestää julkisilla varoilla suoraan sijaishuoltoa, ne maksavat sijaisperheille ja yksityisille lastenkodeille siitä, että nämä ottavat vastuulleen lapsesta tai nuoresta huolehtimisen. Tässä on kuitenkin se vika, että kun toiminnan kannustimena on raha, voiton saaminen, hyvin mahdollisesti ilman aitoa halua pitää huolta ihmisestä, on hänen hyvinvointinsa vaarassa. Erityisesti tällöin käy helposti niin, että kukaan ei enää huolehdi hänen eduistaan, laitospäristöissä työntekijät koettavat vain päästä mahdollisimman helpolla työssään vaikka se tarkoittaisi asukkaan oikeuksien loukkaamista ja kulut pidetään aivan minimissä. Eräskin nuori koki tulleen lastenkodeissa kohdelluksi tuotteena, bisneksen kohteena. Ei liene kyseenalaista, että tämä voi olla hyvin vahingollista nuorelle ihmiselle.

Koska asia on erittäin vakava, Espoon nuorisovaltuusto vaatii Espoon kaupungin tekevän kaikkensa näiden ongelmien minimoimiseksi. Kaikkien Espoon alueella sijaitsevien lastenkotien ja vastaavien laitosten sekä sijaisperheiden valvonnan on oltava tarpeeksi tehokasta paljastamaan näiden asukkaiden kokemat mahdolliset vääryydet. Sijaishuollon kohteita on pyrittävä kuuntelemaan. Heillä ja heidän vanhemmillaan on oltava aina mahdollisuus ottaa yhteyttä valvontaa tekevään tahoon, tähän on kannustettava ja heidän asiansa on otettava vakavasti. Ilmenneisiin ongelmiin on puututtava kärkevästi ja nopeasti.

Lisätiedot

Lassi Leppänen

lassi.leppanen@hotmail.com

0405204462